

P6_TA(2007)0533

Európsky záujem: uspieť s ohľadom na výzvy globalizácie

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. novembra 2007 o Európskom záujme: uspieť s ohľadom na výzvy globalizácie

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. februára 2007 o stave európskeho hospodárstva: prípravná správa o hlavných smeroch hospodárskej politiky na rok 2007¹,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom „Európsky záujem: prosperita vo veku globalizácie“ (KOM(2007)0581),
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom „Čas zaradiť vyššiu rýchlosť: nové partnerstvo pre rast a zamestnanosť“ (KOM(2006)0030),
 - so zreteľom na rozhodnutia Rady zo 4. októbra 2004, 12. júla 2005, 18. júla 2006 a 10. júla 2007 o usmerneniach politiky zamestnanosti členských štátov,
 - so zreteľom na závery jarnej Európskej rady z 8.-9. marca 2007, na ktorej sa určil prístup EÚ k energetike a zmene klímy,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 15. februára 2007 o návrhu rozhodnutia Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov²,
 - so zreteľom na Európsky pakt mládeže schválený Európskou radou 22. a 23. marca 2005,
 - so zreteľom na Európsky pakt pre rodovú rovnosť schválený Európskou radou 23. a 24. marca 2006,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom „Vzdelávanie a odborná príprava 2010: úspech lisabonskej stratégie závisí od naliehavých reforiem“ (KOM(2003)0685),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 30. novembra 2006 o situácii ľudí so zdravotným postihnutím v rozšírenej Európskej únii: Európsky akčný plán 2006 – 2007³,
 - so zreteľom na závery neformálneho stretnutia ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí v Guimarães o „12 kľúčových bodoch s cieľom čeliť nadchádzajúcim výzvam“, ktoré sa konalo 5. a 6. júla 2007,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže to, či verejné politiky posilňujú hospodársky rast alebo nie, závisí od zdrojov a prekážok rastu, ktoré dominujú v hospodárstve, a od celkového výskytu bariér a možností vyplývajúcich z globálneho hospodárskeho prostredia,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2007)0051.

² Prijaté texty, P6_TA(2007)0048.

³ Ú. v. EÚ C 316 E, 22.12.2006, s. 370.

- B. keďže súčasné obdobie finančnej nestability vytvára neistotu a mohla by ešte viac spomaliť rast a keďže mierne prehodnotenie jesenných prognóz zo strany Komisie by takisto mohlo znamenať zásadný obrat hospodárskeho cyklu, pokiaľ dôveru spotrebiteľov neobnoví transparentnosť trhu a vhodné reakcie politikov,
- C. keďže rozšírená EÚ je unikátnym zoskupením vyspelých ekonomík a nízkonákladových ekonomík, ktoré sa k ním približujú, čo umožňuje znižovať náklady, uplatniť vnútorné a vonkajšie úspory z rozsahu a vzdorovať deflačným a inflačným tlakom rozvojových ekonomík,
- D. keďže rastúce renomé a atraktivita jednotného trhu EÚ podporuje ekonomické prisťahovalectvo, dopyt po politickej a finančnej pomoci pri riešení problémov na celom svete a prílev financií od súkromných investorov a z fondov národného majetku,
- E. keďže výkonnosť vývozu EÚ do rozvinutých aj do rozvíjajúcich sa hospodárstiev je príliš často negatívne ovplyvnená nedostatkom reciprocity v podmienkach prístupu na trh, netarifnými bariérami a nekalými obchodnými praktikami,
- F. keďže rozšírená EÚ a jej vplyv na hospodárstvo i politický a spoločensko-kultúrny rozvoj jej členských štátov si vyžaduje reformy a zlepšenú spoluprácu v rámci systému na účely politického rozhodovania,
- G. keďže vzájomná závislosť v eurozóne je silnejšia než v EÚ ako takej a keďže táto závislosť sa zatiaľ neprejavila v efektívnych a súdržných politických postupoch, najmä čo sa týka prepojenosti medzi zdravými verejnými financiami, kvalitnými výdajmi a investíciami do stratégií rastu produktivity,
- H. keďže politickí činitelia musia pri vymedzovaní všeobecných usmernení hospodárskej politiky EÚ určiť, jasne pomenovať a riešiť spoločné úlohy, ktorým čelia hospodárstva EÚ dnes a ktorým budú čeliť v nastávajúcich rokoch,
- I. keďže informovanosť a aktívna podpora zo strany občanov EÚ je predpokladom úspešného uplatňovania opatrení hospodárskej politiky,
- J. keďže európska stratégia zamestnanosti si vyžaduje väčšie zviditeľnenie, monitorovaciu kapacitu a podnietenie k účasti v rámci obnovenej lisabonskej stratégie, najmä v národných reformných programoch (NRP) a správach o ich implementácii,
- K. keďže existuje silná spojitosť medzi hospodárskym rastom, zamestnanosťou, bojom proti chudobe a sociálnym začlenením; keďže problematika chudobných pracujúcich sa čoraz viac zdôrazňuje ako kľúčová výzva v politikách zamestnanosti a sociálneho začlenenia; keďže je preto nutné, aby integrované usmernenia splnili svoje sociálne a environmentálne ciele a zohľadnili synergie medzi viacerými oblasťami,
- L. keďže výsledkom vyššie uvedeného neformálneho stretnutia ministrov zamestnanosti a sociálnych vecí v Guimarãesi je, že sociálne začlenenie je základným prvkom stratégií udržateľného rozvoja v Európe, pretože poskytuje nástroje na vytvorenie príležitostí pre všetkých a má pozitívne účinky na zamestnanosť, schopnosti a osobný rozvoj,

Vonkajšia lisabonská dimenzia

1. konštatuje, že globalizácia hospodárstva vytvára nové príležitosti pre hospodárstva EÚ, ktoré budú v budúcich desaťročiach nevyhnutne zohrávať dôležitejšiu úlohu a získavať dodatočné výhody využívaním úspor z rozsahu, kapacity, urbanizácie, sietí a dobrého mena;
2. zdôrazňuje, že EÚ môže dosiahnuť lisabonské ciele vo vnútri EÚ len vtedy, ak bude aktívna a jednotná aj v celosvetovom meradle; víta preto zámer rozvíjať koherentnú vonkajšiu dimenziu lisabonskej stratégie; domnieva sa, že komplexný prístup vonkajšej politiky, ktorý sa zameriava na spoluprácu regulačných orgánov, približovanie noriem a rovnocennosť pravidiel, musí podporovať spravodlivú konkurenciu i obchod; v tejto súvislosti však varuje pred podceňovaním významu ďalšieho zlepšovania vnútornej spolupráce a reformných procesov;
3. zdôrazňuje význam EÚ ako globálneho hráča a ako jedného z hlavných požívateľov výhod celosvetovej otvorenej ekonomiky; domnieva sa, že EÚ má preto veľkú zodpovednosť za riešenie globálnych otázok a za vytvorenie spoločných nástrojov vonkajšej hospodárskej politiky s cieľom adekvátne riadiť vonkajší vplyv jednotného trhu EÚ;
4. poznamenáva, že bez náležitej koordinácie pri vytváraní kontrolného rámca EÚ a dôsledného presadzovania právnych predpisov EÚ o hospodárskej súťaži by sa výhody jednotného trhu a úspory vyplývajúce z rozsahu, ktoré EÚ získava účasťou na svetovom trhu ako jednotný celok, mohli potenciálne znížiť;
5. víta zámer Komisie ďalej rozvíjať spoluprácu regulačných orgánov, približovanie noriem a rovnocennosť pravidiel pri rokovaniach s tretími krajinami; vyzýva Komisiu, aby podporovala dôstojnú prácu a kvalitu pracovného života, bojovala proti sociálnemu dumpingu, začleňovala kapitolu o udržateľnom rozvoji do obchodných dohôd a dohôd o spolupráci s tretími krajinami, ktoré si vyžadujú ratifikáciu a presadzovanie základných noriem Medzinárodnej organizácie práce a zásad dôstojnej práce, a systematicky uplatňovala sociálne hodnoty a zásady pri uzatváraní zmlúv s tretími krajinami;

Vnútorne politiky

Prepojenie medzi stratégiami sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia a integrovanými usmerneniami

6. víta vyhlásenie Komisie, že sa viac pozornosti bude venovať aktívnemu začleňovaniu a rovnakým príležitostiam, že by sa malo podporovať primerané sociálne zabezpečenie a posilňovať boj proti chudobe a že v Európe sú potrebné efektívnejšie prostriedky zabezpečovania existujúcich práv občanov na prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu, sociálnym službám, zdravotnej starostlivosti a iným formám sociálneho zabezpečenia;
7. zdôrazňuje potrebu zabezpečovať a zlepšovať integráciu a zviditeľňovanie sociálneho rozmeru v ďalšom cykle lisabonskej stratégie, a najmä v integrovaných usmerneniach; domnieva sa, že treba bezodkladne prekonať nedostatky usmernení pre zamestnanosť, ktoré neprikladajú dostatočný význam niektorým základným sociálnym cieľom, ako napr. cieľu znížiť počet chudobných pracujúcich a zlepšiť prístup ku kvalitnému zamestnaniu, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti a iným formám sociálneho zabezpečenia pre všetkých; vyzýva Komisiu, aby upravila integrované usmernenia s cieľom reagovať na nové výzvy a prekonávať z nich plynúce nedostatky;
8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali systematický prístup zabezpečujúci vysokú

úroveň prepojenia medzi procesom NRP pre rast a viaceré a lepšie pracovné miesta na jednej strane a sociálnym zabezpečením a procesom sociálneho začlenenia na strane druhej;

Implementácia usmernení pre zamestnanosť

9. žiada Komisiu, aby riešila značnú rozdielnosť medzi členskými štátmi pri implementácii a účinnosti usmernení pre zamestnanosť tak, že zabezpečí, aby členské štáty komplexnejšie uplatňovali ukazovatele a ciele európskej stratégie zamestnanosti, nástroje celoživotného vzdelávania a opatrenia uvedené v Európskom pakte mládeže, Európskom pakte pre rodovú rovnosť a v akčnom pláne EÚ pre ľudí so zdravotným postihnutím na roky 2006 – 2007; žiada, aby sa všetky tieto záväzky, ciele a referenčné hodnoty plne zakomponovali do integrovaných usmernení s cieľom zlepšiť súdržnosť a účinnosť európskej stratégie zamestnanosti;
10. zdôrazňuje veľký význam rozširovania strategických kapacít politík zamestnanosti; žiada Komisiu a členské štáty, aby pri ich koordinačných procesoch venovali osobitnú pozornosť kvalite pracovných miest, zlad'ovaniu pracovného, rodinného a osobného života, kvalite vzdelávania a odbornej prípravy a ich dostupnosti pre všetkých, uplatňovaniu nediskriminačných právnych predpisov, posilňovaniu politík rovnakých príležitostí pre ženy a mužov a problematike prisťahovalectva;
11. podporuje prijatie vyváženého súboru spoločných zásad v súvislosti s flexiistotou, ktorá spája flexibilitu a istotu pre zamestnávateľov a zamestnancov na trhu práce; povzbudzuje členské štáty k tomu, aby začlenili tieto spoločné zásady do svojich konzultácií o NRP so sociálnymi partnermi, a zdôrazňuje ústrednú úlohu odbornej prípravy a preškolenia, aktívnych politík trhu práce, primeranej sociálnej ochrany a prekonávania segmentácie trhu práce prostredníctvom zabezpečenia zamestnaneckých práv pre všetkých pracovníkov;

Hospodárska politika

12. berie na vedomie návrh predbežnej správy Komisie zladit' rozličné politické iniciatívy EÚ v záujme jednotnej reakcie na domáce aj zahraničné výzvy; v tejto súvislosti žiada vytvoriť iniciatívu EÚ pre rozumný ekologický rast, ktorá by spojila všetky hlavné existujúce hospodárske nástroje EÚ; vyzýva Komisiu, aby neoddelovala politiku životného prostredia od hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti; je presvedčený, že boj proti klimatickým zmenám predstavuje základ revízie trojročného lisabonského cyklu EÚ;
13. je presvedčený, že rozumná hospodárska politika by posilnila dôveru a znížila neistotu v súvislosti so súčasným obdobím finančnej nestability; poukazuje na to, že jeden zo zásadných problémov, ktorému muselo európske hospodárstvo čeliť v uplynulých rokoch, bol nedostatočný domáci dopyt v niektorých členských štátoch; v tejto súvislosti zdôrazňuje kľúčový význam zlepšenia koordinácie primeranej daňovej politiky a kvalitných verejných financií vrátane dôležitých, tzv. lisabonských investícií;
14. zastáva názor, že transparentnosť finančných trhov, účinné pravidlá hospodárskej súťaže a primeraná regulácia a kontrola budú aj naďalej mimoriadne dôležité vzhľadom na globalizáciu finančných trhov a potrebu zaručiť práva spotrebiteľov; žiada preto Komisiu, aby otázky týkajúce sa finančných trhov rozpracovala v príslušných celoeurópskych iniciatívach v rámci lisabonského programu Spoločenstva;
15. zdôrazňuje, že spomalenie rastu produktivity je otázkou, ktorou by sa mala zaoberať

hospodárska politika, a že jeho miera sa v rámci EÚ odlišuje, má ale spoločné črty odrážajúce nedostatky trhu, distribúcie a finančných služieb;

16. zdôrazňuje, že štrukturálne nepružnosti zabráňujú efektívnemu využívaniu nových technológií a prístupnosti sietí v zaostávajúcich priemyselných odvetviach; zastáva názor, že usmernenia hospodárskej politiky by mali obsahovať opatrenia na strane ponuky, ktorých účelom je vytvorenie priaznivého prostredia pre cezhraničné činnosti podnikov a urýchlenie vzniku jednotného finančného trhu;
17. uznáva, že EÚ potrebuje rýchlejšiu premenu inovácií na nové výrobky a služby; podporuje preto požiadavku Komisie vytvoriť tzv. vzdelanostný trojuholník zložený z výskumu, vzdelávania a inovácií; očakáva účelnejšie investície do nových schopností a zručností, celoživotného vzdelávania a moderných systémov vzdelávania a odbornej prípravy;
18. obhajuje potrebu podpory reštrukturalizácie hospodárstva, ktorej základom by mala byť inovácia riadiacich procesov, postupov a organizačných štruktúr; domnieva sa, že nové podniky v tejto oblasti potrebujú lepší prístup ku kapitálu a viac tvorivosti a že ponúkajú množstvo príležitostí pre malé podniky a mladšiu generáciu;
19. poznamenáva, že politika hospodárskej súťaže by mala dopĺňať štrukturálne politiky, brániť možnosti vzniku kartelov a zabezpečiť, aby podmienky na trhu neumožnili vylúčovanie malých podnikov;
20. konštatuje, že občania EÚ často stotožňujú globalizáciu s klesajúcou európskou výrobou a so stratou pracovných príležitostí; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie informovali európskych občanov o všetkých aspektoch globalizácie a o nevyhnutnosti politiky na úrovni EÚ s cieľom čeliť výzvam globalizovanej ekonomiky;
21. opätovne pripomína, že ciele lisabonskej stratégie sa môžu v plnom rozsahu dosiahnuť iba ďalším úsilím o vytvorenie spoločnej energetickej politiky;
22. uznáva, že malé, stredné a veľké podniky majú podiel na dynamickej a integrovanej inovačnej stratégii, a preto je pre menšie podniky a jednotlivcov rozhodujúci prístup k zdrojom, aby sa mohla pozdvihnúť úroveň výskumu a vývoja a rozvíjať nové technológie; poukazuje na to, že treba podporovať financovanie v skorej fáze, ako aj pokračujúce financovanie v rámci dostatočne dlhého obdobia s cieľom umožniť umiestnenie výrobkov na trh;
23. víta navrhnuté konzultácie Komisie s malými a strednými podnikmi a s ich zástupcami a následné vypracovanie „zákona o malých podnikateľoch“ pre Európu; požaduje, aby sa hlas malých podnikateľov vypočul v sociálnom dialógu a aby sa zásada „myslieť najprv v malom“ plne začlenila do systému politického rozhodovania;
24. obhajuje nezávislosť Európskej centrálnej banky pri určovaní menovej politiky a pri riešení následkov nestability svetových finančných trhov; zdôrazňuje, že zhodnocovanie výmenného kurzu eura je dôsledkom narastajúcej nerovnováhy v tretích krajinách a stagnujúceho dopytu v eurozóne; vyjadruje obavy z toho, do akej miery bude rast v EÚ dostatočne silný na to, aby kompenzoval nestabilitu svetových finančných trhov a výmenných kurzov;
25. zastáva názor, že prudký nárast dopytu po surovinách, základných výrobkoch a službách

spôsobený rastom rozvíjajúcich sa ekonomík môže vyvíjať inflačné tlaky na ekonomiky členských štátov, ktoré boli doteraz kompenzované ich príspevkom k zvyšovaniu globálnej ponuky; domnieva sa, že na riešenie tohto problému by mali členské štáty pripraviť protiinflačné nástroje hospodárskej politiky so stratégiami pre technologický rast a s rámcom pre možné makroekonomické úpravy a zlepšenú koordináciu;

Globálne riadenie

26. uznáva, že na rozvoj politík na zmiernenie následkov klimatických zmien a na boj proti medzinárodnému organizovanému zločinu sú potrebné bezodkladné opatrenia na nadnárodnej úrovni a domnieva sa, že na riešenie nadnárodných problémov sú potrebné nadnárodné inštitúcie;
27. domnieva sa, že vypracovanie globálnych pravidiel a noriem je základným predpokladom postupného zblížovania predpisov; vyzýva Komisiu, aby sa aktívne zúčastňovala na práci všetkých príslušných medzinárodných agentúr a normotvorných orgánov s cieľom dosiahnuť väčšiu konzistenciu pravidiel a postupov medzi EÚ a jej hlavnými obchodnými partnermi;
28. vyzýva Radu a Komisiu, aby zabezpečili, že dvojstranné obchodné dohody EÚ a viacstranné obchodné dohody WTO sa budú schvaľovať pri zachovaní ustanovení dohody o zriadení WTO; vyzýva Komisiu, aby sa naďalej usilovala o ambiciózný výsledok ministerskej konferencie v Dohe;
29. domnieva sa, že transatlantický trh by mohol byť vhodným nástrojom na zabezpečenie účinnosti obchodnej obrany EÚ, trvalo udržateľnej konkurencieschopnosti a inovácií;
30. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila v podmienkach prístupu na trh reciprocitu; opakuje svoju výzvu na vypracovanie novej dohody o partnerstve medzi EÚ a USA, ktorá bude zameraná na odstránenie či výrazné zmiernenie všetkých zostávajúcich bariér obchodu a investícií pri zachovaní európskych noriem;
31. zastáva názor, že snaha o ďalšiu liberalizáciu obchodu ešte viac vyžaduje, aby si EÚ zachovala schopnosť chrániť sa pred nekalými obchodnými praktikami; považuje preto nástroje ochrany obchodu za nevyhnutnú súčasť stratégie EÚ;

Migrácia

32. zdôrazňuje, že EÚ naliehavo potrebuje spoločnú politiku riadenia hraníc a príst'ahovaleckú politiku, ktorej súčasťou nebudú iba integrované pohraničné kontroly, ale aj harmonizované stratégie, kritériá a postupy ekonomickej migrácie, pričom o počte prijatých migrantov budú rozhodovať jednotlivé členské štáty; zdôrazňuje tiež, že prostredníctvom výmeny skúseností sa musí vyvinúť výraznejšie úsilie o to, aby bolo príst'ahovateľstvo prospešné pre všetky strany tak zo spoločenského, ako aj z hospodárskeho hľadiska;

Inštitucionálne otázky

33. domnieva sa, že vplyv hospodárskeho prostredia na dlhodobý rast nie je automatický a že rozvoj inštitúcií reagujúcich na trh určuje, či hospodárstvo dokáže realizovať svoj potenciál štrukturálneho rastu; vyzýva preto Komisiu, aby predložila naozaj aktuálne integrované usmernenia na roky 2008 – 2010;

34. s poľutovaním konštatuje, že ešte stále sa nedohodol jednoznačný plán a kódex postupov medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, ktoré by zaručili primeranú spoluprácu a plné zapojenie týchto troch inštitúcií Spoločenstva do zodpovedajúceho ďalšieho riešenia otázok globalizácie; v tejto súvislosti vyzýva Radu a Komisiu, aby bezodkladne predložili návrhy na úzku spoluprácu týchto troch inštitúcií Spoločenstva vzhľadom na blížiacu sa preskúmanie lisabonskej stratégie;

Zapojenie zainteresovaných strán

35. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v rámci lisabonskej stratégie, a najmä v rámci procesu NRP, podporovali vlastnú zodpovednosť a zvýšili zapojenie národných parlamentov, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti;

o

o o

36. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a parlamentom a vládam členských štátov a kandidátskych krajín.